

Jaarcijfers 2018

Gemeente Winsum

Gemeente Winsum

Regiomanager Ilona Ebels:

"Begin september vond de Week van de Alfabetisering plaats. In deze week worden ook jaarlijks de provinciale taalhelden gekozen. Met deze TaalHeldenprijs wordt aandacht gevraagd voor de 2,5 miljoen volwassenen in Nederland die moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. In de provincie Groningen heeft circa 13% van de inwoners tussen de 16 en 65 jaar moeite met lezen en schrijven.

Genomineerden leverden een unieke en bijzondere bijdrage aan de taalontwikkeling. De drie medewerkers die de drijvende krachten zijn voor de taalhuizen in de BMW-gemeenten. Het gaat om twee medewerkers van het MJD en één medewerker van Biblionet Groningen. Ze werden met z'n drieën genomineerd voor de TaalHeldenprijs. Ook al werden zij niet gekozen tot TaalHeld, voor Biblionet Groningen zijn zij, samen met de taalvrijwilligers, bijzondere taalhelden die zich wekelijks inzetten voor en in de taalhuizen in de BMW-gemeenten.

Een bijzondere samenwerking in 2018 was die met het Kinderboekenhuis en Oorlogs- en verzetscentrum Groningen voor het bezoek van Koos Meinderts. In het kader van de tentoonstelling over boeken uit en over de Tweede Wereldoorlog kwam Koos Meinderts in november vertellen over en voorlezen uit zijn boek 'Naar het Noorden' voor leerlingen van OBS De Wierde uit Adorp en CBS De Piramiden uit Winsum.

In Bibliotheek Winsum zijn maandelijks diverse spreekuren te bezoeken. De spreekuren worden georganiseerd door Mensenwerk Het Hogeland of het MJD. Zo is er een financieel spreekuur en een spreekuur voor statushouders.

In de BMW-gemeenten werden in de vestigingen van Winsum, Bedum, Uithuizen en Leens belastingspreekuren gehouden. Rond de 40 mensen maakten hier gebruik van."

Vestigingen: 2

In gemeente Winsum waren er in 2018 twee [vestigingen](#): Bibliotheek Winsum en Bibliotheek Baflo.

We willen bereiken dat inwoners de bibliotheek ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

Op 19 december 2018 sloten we de deuren van bibliotheek Baflo voorgoed. Al een aantal jaren was bekend dat met de komst van de Brede school in Baflo de bibliotheek zou sluiten. Op de beide scholen zijn we gestart met de implementatie van de Bibliotheek op School. Hiermee realiseren we dat de boeken dichtbij de kinderen blijven en er extra wordt ingezet op leesbevordering.

In bibliotheek Winsum realiseerden we dit jaar een cursusruimte op de eerste verdieping. Deze afsluitbare ruimte wordt gebruikt voor het Taalhuis, de digitale cursussen, het taalcafé van Humanitas en het Babycafé.

Taalhuizen: 1

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. [Het Taalhuis](#) in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

In bibliotheek Winsum is één Taalhuis gesitueerd. Naast een aangepaste collectie houdt de taalhuiscoördinator wekelijks een inloopspreekuur in de bibliotheek. Gedurende de week maken vele taalvrijwilligers met deelnemers gebruik van de bibliotheek als fysieke plek om te leren en om elkaar te ontmoeten en te ondersteunen.

Tijdens de Week van de Alfabetisering in september besteedden wij, samen met onze partnerorganisaties van het provinciaal Bondgenootschap Groningen, extra aandacht aan laaggeletterdheid. In 2018 deden we dit met een ludieke actie. Uit alle 19 Groningse Taalhuizen reisden enorme houten letters én een uitroepteken naar het Groninger Forum in de stad Groningen, waar de uitreiking van de Groninger Taalheldenprijs plaatsvond. Cursisten en taalvrijwilligers hebben de letter vanuit Taalhuis Winsum versierd.

Bibliotheken op school: 9

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar meer dan 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente Winsum zijn dat 9 scholen.

De structurele aandacht voor taal- en leesbevordering maakt deze aanpak tot een succes. Alle kinderen krijgen dankzij de Bibliotheek op school de kans om leeskilometers te maken. Dit helpt om de ambitie van De Leescoalitie waar te maken: in 2025 verlaat geen enkel kind de basisschool met een leesachterstand. De Leescoalitie bestaat uit Stichting Lezen, de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, Koninklijke Bibliotheek, de Vereniging Openbare Bibliotheken en Stichting Lezen & Schrijven.

Op alle scholen die meedoen met het programma de Bibliotheek op school verzorgen wij niet alleen een mooie collectie boeken, maar geven we ook extra ondersteuning aan leerkrachten en leerlingen op het terrein van leesbevordering en informatievaardigheden.

BoekStart voor baby's: 50

Alle ouders van baby's in de Gemeente Winsum ontvangen een BoekStartwaardebon. Hiermee kunnen ze hun baby gratis lid maken van de bibliotheek én het [BoekStartkoffertje](#) ophalen. In 2018 hebben 50 ouders een koffertje opgehaald.

In de bibliotheek hebben we bovendien boekjes voor baby's te leen: de [BoekStartcollectie](#). In veel vestigingen zijn activiteiten waarbij voorlezen aan kinderen tot 4 jaar oud centraal staat. Ouders zijn van harte welkom in de bibliotheek met hun baby of peuter, bijvoorbeeld tijdens het [Ouder & Kind Café](#).

We gaven het hele jaar door maandelijks invulling aan een reeks boekstartochtenden. Deze activiteit vindt plaats in de bibliotheek en is bestemd voor kinderen van 0-4 jaar en hun ouders, grootouders of oppas. Centraal staan voorlezen, informatie delen, spelen, elkaar ontmoeten en ervaringen delen. Iedere keer is er een ander thema of een andere workshop. In 2018 waren er uiteenlopende thema's zoals peuteryoga, babymassage, voorlezen, knutselen over de herfst, muziek met en voor de kleintjes en spelletjes met muziek. In bibliotheek Winsum konden we iedere ochtend rekenen op veel belangstelling van ouders en kinderen.

Programma's kinderopvang: 393

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 393 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente Winsum.

Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

In Winsum zijn alle zeven voorschoolse instellingen een officiële Boekstart in de Kinderopvang locatie (BIKO). Dit betekent dat er op elke locatie een gecertificeerde (voor)leescoördinator is. Op de verschillende locaties zijn mooie collecties boeken beschikbaar die door de kinderen enthousiast ontvangen worden. Met de inzet van de leescoördinator wordt het lezen planmatig levendig gehouden op de betreffende locatie.

Tijdens De Nationale Voorleesdagen 2018 stond het Prentenboek van het Jaar, 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrup centraal. Voorlezen is essentieel voor de taalontwikkeling en het voorkomen van taalachterstanden. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen werden inspiratiebijeenkomsten georganiseerd voor medewerkers in de kinderopvang, de peuterspeelzalen en het basisonderwijs. Daarnaast hebben wij op meerdere plekken het Prentenboek van het Jaar voorgelezen.

In Winsum verzorgen we ook het project Boekstart/Boekenpret waarbij voorlezen en plezier in lezen centraal staan. Het programma richt zich op gezinnen met kinderen van 0 tot 6 jaar waarin voorlezen niet vanzelfsprekend is. Om het voorlezen te stimuleren, worden ouders actief bij dit project betrokken zodat ze samen met hun kind het plezier in voorlezen ontdekken.

Programma's voor het onderwijs: 1.662

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente Winsum is dit 60 procent. De lesprogramma's zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod.

Met het programma Taal als basis PO deden in Winsum 1.662 leerlingen mee. Er vonden 79 groepsactiviteiten plaats.

De bibliotheek was dit jaar het decor voor diverse groepsbezoeken: de kleuters griezelden tijdens hun groepsbezoek mee met Marc's gevaarlijke tanden en de groepen 3 en 4 leerden programmeren met het robotje Botje Bij. Leerlingen van groep 5 en 6 konden hun hart ophalen tijdens het groepsbezoek. Zij leerden robot Dash zo programmeren dat hij de hoofdrol kon spelen in hun eigen verhaal. Alle kinderen verlieten teleurgesteld de bibliotheek: de tijd was alweer voorbij...

In 2018 hebben we vanuit de bibliotheek vol ingezet op de doorgaande leeslijn. Het lezen van groep 3 en 4 kreeg een boost met het programma 'Vakantielezen', de groepen 5 en 6 namen fanatiek deel aan 'Scoor een Boek!', en leerlingen van groep 7 en 8 konden voor het eerst intekenen op 'de Uitdaging'.

Activiteiten: 73

We organiseerden 73 publieksactiviteiten in de gemeente Winsum, waar 431 deelnemers aan meededen.

De [activiteiten](#) die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

Cursisten digitale vaardigheden: 13

In 2018 konden inwoners van de gemeente Winsum meedoen met de [cursussen](#) Klik & Tik en Digisterker en ze konden gebruikmaken van het inloopspreekuur in Bibliotheek Winsum.

Klik & Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Aan de cursussen namen 19 mensen deel, waarvan er 13 een certificaat behaalden.

Bezoekers: 51.243

[De bibliotheken](#) in gemeente Winsum werden in 2018 door 51.243 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

Leden: 3.692

[De bibliotheekleden](#) zijn als volgt verdeeld:

- 2.110 kinderen en jongeren (het aantal jeugdleden is in 2018 met 0,9% gestegen)
- 1.524 volwassenen
- 58 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente 86.987 titels.

Medewerkers: 108,2 fte

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten – en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

Vrijwillige medewerkers: 26

In de gemeente Winsum werkten we in 2018 met 26 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen, zoals [Digisterker](#) en [Klik & Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten

die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.